



Naturskyddsföreningen
Skövde

*Följ med oss
höst 2019/
vinter 2020*

**Naturskyddsföreningen
Skövdes Ordförande
Kurt-Anders Johansson
talar ur skägget:**



Denna sommar har det blommat mycket vackert på många ställen i Skövde stad. Även i Tibro, där min mor bor, fanns tidigare en gräsmatta som sköttes med regelbunden maskinklippning.

Kunde det finnas nåt kul i en gräsmatta som klippts regelbundet under många år? Nu har jag skött stora delar den här gräsmattan som en äng.

Det visade sig att gräsmattan var mycket blomrik med många arter! Inget man hade sett tidigare. Under maj och juni blommar fältarv, gråfbblor, knippfryle och stormåra. Men även enstaka, så kallade hävdväxter, såsom gullviva, mandelblom och tjärblomster. I juli månad är det andra växter som dominerar ängen. Nu blommar massor med liten blåklocka och rölleka men även mycket backnejlika, gulmåra och åkervädd. Hittills har 28 arter påträffats i ängen och alla arter fanns där tidigare, men sågs aldrig till.

Vad kan man då göra om man har en gräsmatta och vill ha en äng?

Har man en gräsmatta på sandig

eller annan mager mark, så kan man med stor fördel lämna delar av gräsmattan till en äng. Ängen slås i augusti-september och det slagna materialet tas bort, annars blir gräsmattan gödslad och det är inte bra. Innehåller gräsmattan mycket höga gräsarter så kan man slå en eller två gånger tidigt på säsongen och sedan lämna den upp till två månader.

Då blir inte vegetationen så hög men den kan bli jättevacker.

Är det en gödslad gräsmatta med fet jord, så är det svårt att få det så blomrikt, men det kommer alltid en del blommor även i den. En sådan gräsmatta kan man sköta med klippning med längre intervaller. Då kan det bli blommor till nytta för våra insekter.

Äntligen börjar allt fler få upp ögonen för att vi behöver blommor överallt. Insekterna behöver det för att kunna leva och fåglarna behöver insekterna för att få mat och de behövs för vårt eget välbefinnande!

Missa inte!

**Det kommer kanske fler
programpunkter senare....**

Så anmäl dig till vårt nyhetsutskick via e-post.
mejla din adress till
ingvar.fredriksson@telia.com

**Vill du bidra till
Nohlmarkens skötsel?**

**Sätt in pengar på konto
5107-4094 eller
swisha till 123 14 76 175
Ange Nohlmarken i
din betalning!**

Hökaberg för daglediga!

Alla kan vara med,



Vi är ett gäng, som på dagtid vardagar någon dag i månaden åker till Hökaberg och jobbar.

Inga stora krav. Naturligtvis har vi matsäck med oss och njuter/umgås i de fina markerna, dessutom får vi frisk luft, lite motion och förbättrad hälsa. Kanske har du några bekanta som kan vara intresserade, hör med dem.

Häng med nån dag och prova!

Kontakta Ingvar Fredriksson
073-7273648

ingvar.fredriksson@telia.com



Hemsidan:

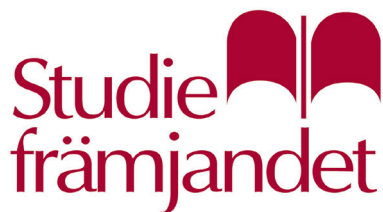
skovde.naturskyddsforeningen.se

Här finns adresser till styrelsen, programbladet (även i pdf som du kan skriva ut) och våra skrivelser vi gör i natur och miljövårdsfrågor m.m.

Facebook- vår kanal för snabba påminnelser och reportage

Sök "naturskyddsföreningen skövde" och gilla sidan!





Studiecirklar!

Studiecirkeln är en unik lärandeform med lång historia i Sverige. Idén bakom studiecirkeln är lika enkel som genial: en studiecirkel är en li-

ten grupp människor som träffas för att lära sig tillsammans. Bara för att de själva vill.

I höst har vi två stycken!

Pipcirkel start tisd 3 september kl 19.00

Lokalen N Bergvägen 21

hur låter en fågel på hösten? Då dom inte sjunger utan bara piper. Vi lär oss känna igen dessa s.k. locklåten och varningslåten som fyller skogen såhär års. 3-4 träffar inkl exkursioner. Kursledare Manne Ryttman och Per-Olof Bengtsson (POB)
Manne Ryttman 070-31 74 552

samarr. med Skövde fågelklubb

Bokcirkel Tisdag 10 sept kl 19.00 Lokalen N Bergvägen 21

Det kan vara deprimerande att läsa om alla miljöproblem själv. Här får du chansen att förkovra dig och skapa engagemang på samma gång! Ta med någon bok du läst själv eller föreslå något som du gärna vill läsa!

ansvarig: Manne Ryttman 070-31 74 552



Friskvårdens dag

Söndag 1 september 09.30-13.00 Billinge-Åsbotorp

Då fylls Billingens fritidsområde med liv! Massor av gratis prova-på-aktiviteter, musik och härlig utsikt utlovas.

Vi i Naturskyddsföreningen deltar med olika aktiviteter

Svamputflykt

Tisdag 3 sept. kl. 18.30 Samling Billinge-Åsbotorps parkering, norra delen (vid återvinningen)

Vi ger oss ut i närområdet och letar i första hand matsvampar. Hoppas det blir ett bra svampår i år!!

Efter fiket så går vi igenom allt vi hittat för att kolla vad som är bra matsvampar, eller olämpliga sådana.

Glöm inte fika och svampkorg! Alla är välkomna (även icke-medlemmar.)

Ansvarig: Börje H Fagerlind, borje.h@bredband2.com, 0708 94 69 86

Dag om Miljövänliga Veckan "Fixa grejen – dela mera!"

Lördag 7 september kl 10-16 Naturskyddsföreningen, Första Långgatan 28 B Göteborg

Föreläsningar och bytesaktivitet. Fika ingår. Lunch ca 100 kr.

Anmälan och info: senast den 2 september till Linda på linda@lindam.se eller tel 0709-60 30 81

Klimatträff

Söndag den 8 september kl 10-15 "Mötesplats Göteborg", Södra Allégatan 1B i Göteborg

Innehåll: bla Anders Friström, ansvarig för Naturskyddsföreningens klimatsnätverk, om föreningens nya kampanj "Hela Sverige ställer om", svenskt fossilförbud 2030, om hur man kan driva klimatarbete lokalt – studiecirkel, artikelskrivande, debatter. m.m Anmälan senast söndag 2/9 till:

<https://naturskyddsforeningen.wufoo.com/forms/z1incoh81jnj-9rt/>

mer info: Dan Bäckström info@klimat-gbg.nu

Ett hållbart liv

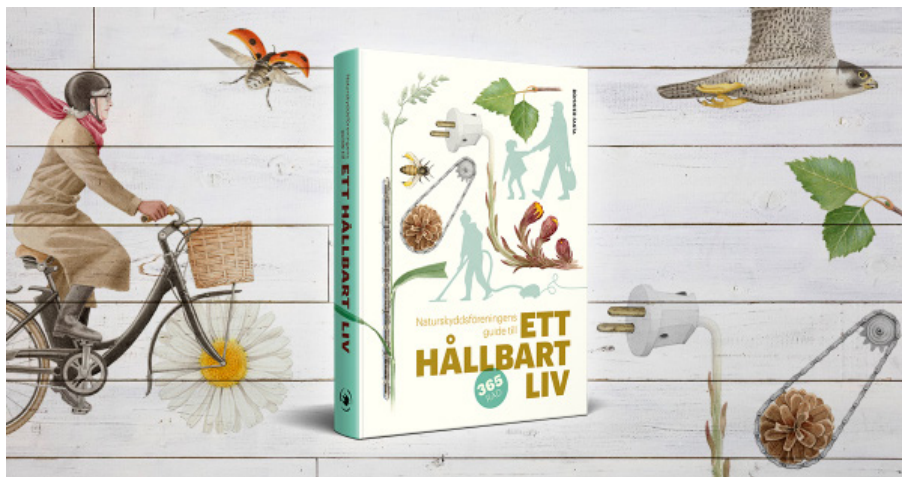
Måndag 9 september kl 18.00 Stadsbiblioteket Skövde

Ovsett om du känner dig uppgiven eller inspirerad. Här kommer många tips att pröva, nya steg på vägen mot ett mer hållbart samhälle. Du får helt enkelt våra bästa tips för att leva mera hållbart. Världen har inte råd att vänta. Det är dags att agera nu. Johann Stål författare till Naturskyddsföreningens årsbok 2018 "Ett hållbart liv" föreläser och ger tips.

här kan du läsa utdrag ur boken.

<https://www.naturskyddsforeningen.se/ett-hallbart-liv>

ett samarr med Mångsidiga måndagar Stadsbiblioteket och Studieförbundet



Svamputställning

Lördagen 21 september kl.10.00-13.00 på Flämslätt

Mellan 15-21 september är Västgötabergens Svampklubb värd för en svampvecka på Flämslätt. I samband med denna, så kommer vi att ha en svamputställning på Flämslätts kursgård. Skyltar visar vägen.

Ansvariga: Kurt-Anders Johansson 070-630 17 36

Rolf-Göran Carlsson 070-571 34 35

Höstvandring på Klyftamon

Söndag 29 september Samling på Billingshovs parkering kl 09.30

Vi gör en vandring i reservatet och upplever dess miljö med berg-hällar, mossar, sjöar och gammal skog. Vi ser på vad som finns i form av mossor, lavar och kanske något annat. Terrängen är medelsvår. Ta med fika och gärna en lupp.

Samling på Billingshovs parkering kl 09.30

(eller vid St Bjursjön kl 10.00) Guide Ingvar Fredriksson 073-7273648 ingvar.fredriksson@telia.com

Ta hand om din skörd!

Tisdag 1 oktober kl 19.00 lokalen N.Bergvägen 21

Nu är det skördetid med mängder av frukt o grönt. Men hur kan man ta hand om allt när frysen är full? Vi tipsar om andra sätt att spara sitt guld. Fermentera, torka och konservera. En kväll med mycket smak!

Manne Rytman och Anita Silverstad vägleder.

Ansvarig Manne Rytman 070-31 74 552

Konferens om skog

Den 11 – 13 oktober. Åkulla Friluftsgård i Halland

Biologisk mångfald, inventering, skogsbad och besök i Åkullas vackra bokskogar

Rebecka Le Moine om hur vi kan skydda skogen.

Riksföreningens Hanna Wallin berättar om hur Riks arbetar med skogsfrågor

Mikael Karlsson, skogsexpert och författare till boken "Konsten att hugga träd och ha skogen kvar" föreläser.

Diskussioner och pepp!

kontakta kansli.vast@naturskyddsforeningen.se

eller Maja Ryberg, 0723-09 79 89

maja.ryberg@naturskyddsforeningen.se



Röjning i markerna Hökaberg

Söndag 13 okt Samling Billinge hov p-plats vid återvinningen kl 09.30

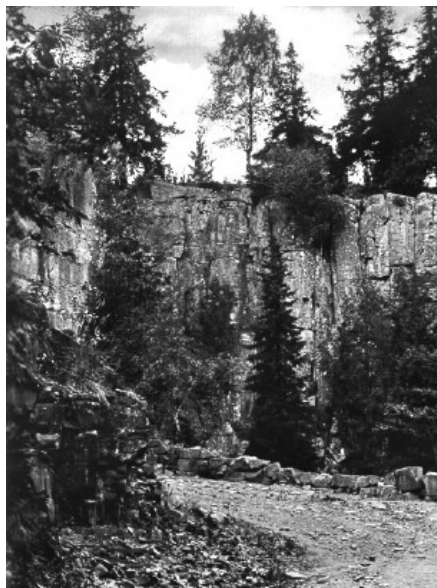
Kom med och njut av höstfärgerna. Vi ska fixa till och städa ängen inför nästa års säsong. Kanske ta bort några buskar, laga staket m.m. Efteråt samlas vi kring elden och föreningen bjuder på korv och bröd! Ta med dricka!

Samling Billinge hov p-plats vid återvinningen kl 09.30

(eller Hökaberg kl 10.00)

ansvarig Ingvar Fredriksson, 073-7273648

ingvar.fredriksson@telia.com



Mossutflykt på mossornas dag.

Söndag 20 oktober. Samling 10.00 vid p-plats bandyplan Billinge hus

Vi går en sväng och fokuserar speciellt på mossor. Vi pratar om mossors ekologi och lär oss att känna igen några arter. Passar även för dig som är ny på mossor. Ta gärna med fika. Guide: Jonas Andersson 070-509 86 25

Foto: från Skövde stadsmuseum Strupen runt år 1900

Blommande träd- en bildvisning

Tisdag 5 nov kl 19.00 Lokalen N Bergvägen 21

En närmare titt på våra träd.

Gunvor och Börje Landin visar bilder och berättar.

Ansvarig Ingvar Fredriksson, 073-7273648

REtextile hur man kan minimera klädindustrins miljöpåverkan- Måndag 18 november kl 18.00 Stadsbiblioteket Skövde

Projektet Re:textile syftar till att förändra designmetoder och affärsmodeller för att stödja den cirkulära ekonomin. Anna Lidström kommer till biblioteket och berättar om nyskapande inom textilindustrin. Bland annat har man tagit fram "upcyclade" produkter som designades om och blev omgjorda lokalt i Borås, Sverige dvs nya cirkulära sätt att arbeta för att använda mindre resurser och förlänga plaggens livstid.

Läs om projektet på www.retextile.se.

ett samarr med Mångsidiga måndagar Stadsbiblioteket och Skövde miljöstrateg

Svampars kryptiska liv i naturen – var finns dom och vad har de för sig?

**Tisdag 26 november kl 19.00
lokalen N. Bergvägen 21**

Sensommarens och höstens plötsligt uppdykande svampar fascinerar. Vi gläds åt massförekomster av kantarell och karljohan. Mestadels för de dock ett osynligt liv och förbises. Forskare avslöjar nu i rask takt många av svamparnas hemligheter – vilka de är, var de finns och vad de har för sig när de inte syns. Anders Dahlberg svampprofessor i Uppsala och grundare av västgöta-bergens svampklubb! berättar allt han vet ;)

Ansvarig Manne Rytman
070-31 74 552



Foto: Sofia Berg

Holkbygge

Tisdag 3 december kl 19.00 Lokalen N Bergvägen 21

Nu kryper vi ner i snickarkällaren och fixar holkarna till vårens fåglar. Vi får kunnig bygghjälp av bl.a. Helge Sunden

Falbygdens fågelklubb

Ansvarig Manne Ryttman 070- 3174 552

Mellan Himmel och Jord. Tisdag 7 januari 2020 kl. 18.00

Lokalen N. Bergvägen 21

Lite bilder och några enstaka videosnuttar. Hur såg det ut hos oss 2019? Bland höns, lite odlarmödor, ekorrar, fåglar, blommor, ogräs, insekter och allt vad det nu är. Och så lite Hökaberg också. Vi bjuder på fika!

Ansvarig: Börje H Fagerlind, borje.h@bredband2.com

0708 94 69 86



Foto: Börje H Fagerlind

Bokashi eller fermentering av köksavfall

Tisdag 4 februari 2020 kl 19.00 Lokalen N. Bergvägen 21

detta är det nya svarta!

Istället för kompostering så är det Bokashi som nu gäller. Man minskar sina koldioxidutsläpp och man får på köpet kanonfin gödsel för sina växter i trädgården eller köksfönstret. Denna kväll får du lära dig mer om detta och prova på praktiskt. Manne Rytman pratar och visar. 070-31 74 552

Veckans nyord: bokashi

2018-08-27

Klipp från Språktidningen

Träd och buskar vintertid.

Söndagen 16 februari 2020 klockan 10.00 Samling:

Vid Boulognerskogens norra parkering

Vi går först ut i Boulognerskogen och studerar hur knoppar på våra träd och buskar ser ut vintertid. Eventuellt åker vi senare till en annan plats och kompletterar artlistan.

Ansvarig: Kurt-Anders Johansson 070-630 17 36

Program våren 2020

här nånstans i slutet av februari kommer programmet för våren 2020

Vad vill du se i det?

kontakta oss i föreningen via tex mejl, telefon eller facebook med dina ideer!

Skövde Naturskydds förening

plats för en adress eller
en liten hälsning !

Kom med och upptäck naturen och rädda världen(eller Skövdes natur)
Naturskyddsföreningens framgångar bygger på våra medlemmars stöd och ideella arbete.

Ju fler vi är, desto fortare kan vi förändra.

Vill du hjälpa oss?

För 24 kr/mån blir du medlem i Naturskyddsföreningen.

<https://www.naturskyddsforeningen.se/vad-du-kan-gora/butiken/bli-medlem/>

Medlemsskap i Naturskyddsföreningen innebär också **medlemskap** i Skövde Naturskyddsförening. Du som vill är också varmt välkommen att engagera dig ideellt, på den nivå som passar dig. Alla är välkomna!

Du får som medlem vårt innehållsrika program varje termin samt Skaraborgsnatur, som är en stor årsbok om våra lokala naturpärlor.

För mer info

Skövde Naturskyddsförening

c/o KurtAnders Johansson

Henrik Gjutares gata 36 B

541 49 Skövde

0500-41 17 80

johansson.kurt-anders@telia.com

skovde.naturskyddsforeningen.se